

LA UTOPIA D'UNA SOCIETAT UTÒPICA

La paraula utopia prové del grec οὐ (no) τόπος (indret, lloc) i significa literalment enlloc, a cap lloc. Ara bé, utopia permet una segona etimologia; si ens referim a l'arrel anglesa *eu* (bé) *topos* (lloc) utopia vol dir bon lloc o indret del bé. Així doncs, una utopia és un programa teòric que té l'objectiu de crear una societat ideal. Si consulto el diccionari la paraula utopia apareix una segona accepció: concepció d'un ideal irrealitzable. Llavors, podem afirmar que la utopia és quelcom inabastable o és millor considerar que és quelcom que encara no hem assolit però que és possible? Ens convindria un sistema utòpic? Sigui com sigui, l'ésser humà al llarg de la història s'ha imaginat com seria una societat perfecte que, a grans trets, seria una societat justa, organitzada, moral, voluntariosa... que garantis la felicitat de tots els seus individus. Perquè ens entossudim en buscar la perfecció?

Per començar, l'ésser humà és un ésser inconformista per naturalesa; si consultem un llibre d'història en tindrem la prova. L'espècie humana ha evolucionat notablement; l'home ha estat capaç de representar mentalment maneres de millorar la seva pròpia vida i de les persones que l'envolten i finalment, les ha fet realitat. Per tant, podríem dir que busquem la perfecció d'acord amb la nostra voluntat de progrés. La utopia se'ns presenta com un somni, una il·lusió, una motivació per la qual aixecar-se, el desig de deixar als teus fills un món millor del que t'has trobat; ara bé, un món millor o el millor món? La primera opció és ambiciosa però la segona supera la condició de l'adjectiu. Des del meu punt de vista, la utopia és quelcom que no existeix ni existirà mai. Perquè? Doncs, en primer lloc, perquè la perfecció no va d'acord amb la nostra naturalesa, som éssers imperfectes i limitats. Tomàs Moro, el primer escriptor que tractà conscientment el concepte d'utopia, contradiria aquesta tesi dient que l'home, amb les seves limitacions, pot acomplir la utopia gràcies a la raó i a la seva capacitat de perfectibilitat. Des del meu punt de vista, mitjançant la raó només podem pensar aquesta societat ideal però de cap manera fer-la realitat. En segon lloc, una societat utòpica és inabastable perquè les seves característiques són totalment oposades a les d'una societat real. Una societat utòpica és una societat estàtica; no existeix el canvi ni el progrés; tot funciona per unanimitat; sense discussions, contradiccions ni interessos oposats. Per tant, els seus individus es sentirien frustrats; tot ho trobarien fet, minuciosament pensat; no tindrien aspiracions ni objectius; la seva vida no tindria sentit. Una societat real, en canvi, és una societat dinàmica amb una gran diversitat d'opinions, pensaments i punts de vista. Així doncs, la utopia significaria simplificació, combinació de les diferents voluntats de cada individu ja que la concepció d'una societat perfecte és subjectiva; el que és millor per un individu pot no ser-ho per un altre.

Per concloure, des del meu punt de vista, un sistema utòpic, a banda de ser un sistema inabastable, no ens convé. No obstant això, allò que sí que podem assolir i ens enriqueix com a persones és la cerca d'aquesta utopia ja que ens fa adonar que la situació actual és millorable i ens dóna l'empenta i el model per avançar i fer camí cap a un demà millor. Tal i com deia Eduardo Gallano, escriptor i periodista: *La utopía está en el horizonte. Camino dos pasos, ella se aleja dos pasos y el horizonte se corre diez pasos más allá. ¿Entonces para qué sirve la utopía? Para eso, sirve para caminar.*

Laia Rigat, 2n BAT

Institut Narcís Xifra (Girona)